

UBIKACIJA NEKIH ŽUPA ZAGREBAČKE BISKUPIJE IZ XIV. STOLJEĆA

METOD HRG

Samim objavljivanjem starih popisa župa zagrebačke biskupije koje su objavili dr. Franjo Rački za god. 1334. i 1501.¹ i Ivan Tkalčić za god. 1334. i 1574.² još nismo dobili mnogo uvida u probleme ubikacije župa u povijesnom razvitku župa zagrebačke (nad)biskupije. U tim naime popisima župa nalazimo toliko nepoznatih lokaliteta te je potrebno mnogo istraživanja da bi se utvrdilo kojim današnjim župama odgovaraju stare župe 14. do 16. stoljeća. Za neke od njih nije to bilo teško utvrditi, ali za znatan dio nekadašnjih župa ni danas, nakon višestrukih pokušaja, nije moguće sa sigurnošću utvrditi gdje su se nalazile. Najviše što se moglo ustanoviti za neke od njih jest kraj u kojem su po prilici stajale. Razlog je jasan. Prigodom turskih provala i dugotrajne okupacije uništena su mnoga naselja te im danas nema ni traga.

Rezultate vlastitih istraživanja oko ubikacije starih župa zagrebačke biskupije iznio je, uz osvrt na sve napore dosadašnjih istraživača (Csanky, Bosendorfer, Brdarić, Szabo, J. Čuk, S. Pavičić, Lopašić, Noršić, Barle i dr.), dr. Josip Buturac u svom radu: *Popis župa zagrebačke biskupije od god. 1334.*³ Ovaj je rad toliko važan da ga ne može mimoći nitko tko se imalo bavi poviješću Crkve u Hrvatskoj, to više što zahvaća i pokušava – više ili manje sretno – riješiti problem ubikacije župa cijelog područja zagrebačke biskupije u 14. stoljeću, dok su se drugi istraživači ograničili na probleme pojedinih područja biskupije.

Dr. Buturcu je bez sumnje uspjele ubicirati mnoge župe koje prije njega nisu bile ubicirane i riješiti mnoge teškoće, no ipak je ostalo još dosta mjesta za rad i drugih istraživača.

Ovaj je rad pokušaj da se, na osnovi poznavanja topografije nekih krajeva i proučavanja izvora, neke župe točnije ubiciraju, a za neke opet da se utvrdi do sada neodređen lokalitet. U raspravljanju uzeti su u obzir popisi župa iz god. 1334., 1501. i

1. Dr. Fr. Rački, *Popis župa zagrebačke biskupije 1334. i 1501. godine*. Starine IV, str. 201.–229. Zagreb, 1872.

2. Ivan Tkalčić, *Monumenta historica episcopatus Zagrabienensis* II., Zagreb, 1874., str. 76.–96., u tekstu: *Statuta Capituli Zagrabienensis saec. XIV.* (obično se citira: MEZ ili Mon. ep. Zagr. II) i *Prilog za poviest zagrebačkih sinoda u XV. i XVI. vijeku*, Starine XVI, str. 117–129).–

3. *Kulturno–poviestni zbornik zagrebačke nadbiskupije*. Zagreb, 1944., str. 409.–454.

1574., jer ova dva zadnja popisa u nekim slučajevima osvjetljaju i olakšavaju ubikaciju župa najstarijeg popisa.

Radi lakšeg snalaženja i usporedbe podataka, kao osnovica raspravljanja uzet je rad dr. J. Buturca, njegova razdioba i brojevi pod koje on stavlja župe u pojedinim arhiđakonatima. Označena je i stranica „Zbornika” na kojoj se navodi arhiđakonat o kojem se radi. Nije bilo ovaj čas moguće posvetiti se svim problemima, osobito ne bekšinskom arhiđakonatu preko Mure i u Mađarskoj, te nekim drugim arhiđakontima (Gora, Gorica, Komarnica i još neki), jer ovi traže posebnu obradu i opširnija istraživanja. Nadamo se da je ovaj rad uspio potpuno riješiti problem ubikacije svih župa katedralnog arhiđakonata, a uza nj još i nekih župa kalničkog, zagorskog i varaždinskog arhiđakonata. Ne sumnjamo da će se ubikacija još nekih župa i u drugim arhiđakonatima moći s uspjehom i sa sigurnošću riješiti.

Za našu svrhu nije bilo nužno obazirati se na podatke iz 17. stoljeća, bar za područja koja nisu bila pod Turcima, premda ih osobito u nekim slučajevima ne smijemo i ne možemo zanemariti. Ovi se podaci iz 17. st. (od 1622. god. pa dalje) mogu kontinuirano pratiti, prije svega prema zapisnicima kanonskih vizitacija, te od tog vremena zapravo nema problema s ubikacijom župa. Problem stoji u tom kako povezati ove podatke sa starijim podacima iz razdoblja od 14. do 16. st. za onaj dio župa kojih je ubikacija nejasna ili nesigurna, ili bar za sada nemoguća. No to su problemi za sebe.

ARHIĐAKONAT ZAGORJE (str. 417–418)

8. Item ecclesiae sancti Michaelis prope Komor.

1501.: *Plebanus sub Komor.* 1574.: *Plebanus ecclesiae sub Komor.*⁴

Dr. J. Buturac: Danas Bedekovčina.

Područje današnje župe *Bedekovčina* uvijek je bilo dio župe sv. Križa u Začretju, dok nije god. 1726. osnovana župa sv. Barbare u Bedekovčini.⁵ Crkva sv. Mihaela nije Bedekovčina, nego *Mihovljan* koji je blizu Komora (brdo), samo sa sjeverne strane, dok je Bedekovčina s južne strane.

16. Item ecclesiae sancti Nicolai de Selnicha.

1501.: *Plebanus de sancto Dominico.* 1574.: *Plebanus ecclesiae de Konzka.*

Dr. J. Buturac: danas Selnica u župi Belec.

Ne odnosi se na *selo* Selnicu blizu Belca, nego na *posjed* Selnicu, koji graniči s posjedom Belec. – „*Terra Scelnicza*” graničila je god. 1258. s posjedom sv. Jurja (Belec) na sjevernoj strani, s istoka uz rijeku Krapinu s hraščinskom i na jugu s moravečkom (plemenskom) župom, a pripadala je tada Vratislavu i Noretu, sinovima

4. Podaci iz god. 1501. i 1574. uzeti su svagdje iz objavljenih popisa Fr. Račkoga (Starine IV. 7 i I. Tkalčića (MEZ II i Starine XVI). Za god. 1501. konzultiran je i original popisa u Kaptolskom arhivu, *Acta Capituli antiqua*, 67/6.

5. *Opći Šematizam katoličke Crkve u Jugoslaviji – Cerkev v Jugoslaviji 1974.* Zagreb, 1975., str. 80.; Vjekoslav Noršić, *Povijest župe sv. Barbare u Bedekovčini.* Samobor, 1926., str. 1.–56.

Jakova. Za posjed Selnicu je alternativno ime Konjščina. Ovaj je naziv došao po obitelji Konjski (*de Konzka*).⁶ Ova je obitelj dobila posjed Selnicu negdje u 13. ili početkom 14. stoljeća, a potječe iz okolice Rovišća, gdje je prvotno imala svoje posjede. Dr. Buturac smješta Selnicu u Domankuš, sjeverno do Rovišća, ne uočujući očito da je u ispravama 14. stoljeća (1340., 1345., 1347., 1348.)⁷ navedeno za Selnicu da je u Zagorju (*in Zegeria, in Zegoria*) i u varaždinskoj županiji (*in comitatu Warosdiensi, Varasdiensi*).⁸

Prema tome, crkva u Selnici bila je u Konjščini, no nejasno je kako se god. 1334. navodi naslovnik sv. Nikola, a već 1340. sv. Dominik. U ispravama naime god. 1340. i 1345. navodi se da je Selnica u varaždinskoj županiji, gdje je sagrađena *crkva sv. Dominika* od kamena, vlasništvo Dominika, sina Jakova Maloga iz Rovišća. Kralj Ludovik I. svojom ispravom iz god. 1348. potvrđuje ove isprave Dominiku.⁹ Možda je sam Dominik Konjski između 1334. i 1340. gradio u Selnici, odnosno u Konjščini, novu crkvu sv. Dominika.

U „Općem šematizmu” kod Konjščine (str. 79) trebat će ispraviti podatke: „Župa spomenuta 1334. kao crkva sv. Nikole u Selnici i 1340. pod imenom sv. Dominika, matice od 1677...”

Na istoj stranici kod Zlatara treba stilizirati podatke ovako: „Župa spomenuta 1334. u Martinščini, 1699. prenesena u Zlatar. Kapela sv. Martina u Martinščini, danas u župi Lobor.”

KATEDRALNI (ZAGREBAČKI) ARHIĐAKONAT (str. 425–429)

3. Item ... et ecclesia sancte Margrethe de suburbio.

1501.: *Plebanus sancte Margarete*. 1574. ne spominje se.

Župna crkva sv. Margarete javlja se u ispravama od 14. do 16. stoljeća.¹⁰ No u 17. st. i dalje uvijek dolazi kao kapela župe sv. Marka, dok nije koncem 18. st. prodana (ne: predana) pravoslavcima, a utržak uložen kao zaklada u gradnju Zakladne bolnice na Harmici. Prema jednom navodu ta je zaklada iznosila 8.391 f 9,5 novč., prema drugom 6.631,09 f.¹¹

8. Item ecclesia sanctorum omnium circa magnam viam.

Dr. J. Buturac: „Ovo su Sesvete. Možda se na ovu župu odnosi i crkva Sviju Svetih u mjestu Obroua; spominje se 1354.” O Sesvetama nema poteškoće. Međutim, ova druga crkva Sviju Svetih u mjestu *Obroua* nije drugo nego župna crkva u Oborovu, koja je u starini nosila titul Svih Svetih, kako svjedoči još i popis iz god. 1574.: *Plebanus ecclesiae Omnium sanctorum in Oborovo Joannes Lectorych*”.

6. Tkalčić, MEZ I, str. 118.–120.

7. Dr. Josip Buturac, *Rovišće*. Rovišće, 1975., str. 25.–39.

8. C. D. XI., 319.–320., XI., 493.–494., XV., 520.–530.

9. C. D. XI., 493.–494.; Arhiv Hrvatske, *Acta mediaevalia* br. 870.

10. Barle, *Zagrebački arhidakoniat*, str. 93.

11. *Bolnica Milosrdne braće na Jelačićevu trgu*. Zagreb, 1918. Naklada općine grada Zagreba, str. 59., 60., 104.

9. Item ecclesia beatissimi Martini in possessione cruciferorum.

1501.: *Sanctorum Briccii et Martini in Bosyako. 1574.* spominje se samo: *Plebanus in Bosyak Gergorius presbyter.*

Dr. J. Buturac: „Templarska crkva sv. Martina u Prozorju ...; a kao ivanovačka 1340. (C. d. X 556)”. Templarski red je dokinut god. 1312., a njihove posjede preuzeli su ivanovci. Nije nam poznato kada je osnovana župa u Brckovljanima, druga župa na božjakovinskom posjedu. Svakako između 1334. i 1501.

10. Item ecclesia sancte Trinitatis de Glawnicza.

1501.: *Plebanus sancte Trinitatis in Glawnicza. 1574.: Plebanus in Marochia Stephanus presbyter.*

Dr. J. Buturac: „Posjed Glavnica spominje se već 1256., a crkva 1341., 1346. (C. d. 593–594; XI, 392).”

Ništa se, začudo, ne govori koja bi to bila župa danas. A može odgovarati samo *Moravču*. Crkva se redovito navodi kao gore: „*sancte Trinitatis de Glawnicza*” ili „*in Glawnicza*”.^{1 2} Zašto Glavnica? Zato što je Glavnica jedno od najvećih naselja u župi Moravče, danas Donja i Gornja Glavnica. Naziv *Moravče* nije se do najnovijeg vremena upotrebljavao ni za jedno naselje. Tako se u starini zvalo područje starohrvatske plemenske župe u Prigorju, negdje od Laza i Kašine do iza Bedenice blizu Breznice te je obuhvaćalo tri crkvene župe: Moravče, Sv. Ivan Zelinu i Bedenicu i dio bistričke župe. Kasnije je ostao samo naziv za teritorij župe Moravče. No selo u kojem je sijelo župe Moravče s crkvom Presv. Trojstva zvalo se Crkveno Selo, a istom poslije 2. svjetskog rata prozvano je imenom Moravče!

J. Barle kao da misli da se plemenska župa Moravče podudara s crkvenom župom. Kako inače razumjeti ono što piše: „Ako i ne nalazimo u moravečkoj župi starijega spomena od g. 1334., kad se spominju dvije crkve za tada u kalničkom arhidakonatu, pod naslovom ‘beati Joannis Bapt. de Marocha’ i ‘Omnium Sanctorum de eadem Marocha’, bit će ipak to bez svake dvojbe jedna od najstarijih župa nadbiskupije zagrebačke. Crkva sv. Ivana Krstitelja postojala je još god. 1405.”^{1 3} Barle govori dakle o dvjema crkvama: o crkvi sv. Ivana Krstitelja i Svih Svetih, a ne govori ništa o crkvi Presv. Trojstva. A opet spominje samo jednu župu kao najstariju u nadbiskupiji. Barle dakle ne ubicira crkvu u Glavnici kao župu u Moravču, nego stavlja onamo dvije druge župe s područja stare plemenske župe: Sv. Ivan Zelinu i Bedenicu. Osobito naglašuje crkvu sv. Ivana Krstitelja iz god. 1404. i iz 1574.: „God. 1574. spominje se župnik Stjepan i Bartol (plebanus ad s. Joannem in Morawcha) – u kalničkom arhidakonatu.” Kao da je u Moravču bila crkva sv. Ivana, a ne Presv. Trojstva. Zato mu god. 1574. dolaze *dva župnika*, k tome još u kalničkom arhidakonatu, o čemu govori u tekstu na str. 48, tj. da su *dvije crkve* „za tada u kalničkom arhidakonatu”. No ovdje nije riječ o crkvi Presv. Trojstva, nego o sv. Ivanu Zelini i o Bedenici, što je krivo, jer su ove dvije župe i onda, kao i danas, u kalničkom arhidakonatu te ih ne smijemo miješati s moravečkom župom.

12. Arhiv JAZU D IV, 15, D VI 96, D VIII 4, D XII 5, 75, D XV 32 i dr.

13. *Zagrebački arhidakonat* 48.

Plebanus in Marochia Stephanus Presbyter dolazi u katedralnom arhidakonatu i doista u župi Moravče, dok je Bartol, naveden u Sv. Ivanu u Moravču u kalničkom arhidakonatu, župnik u Sv. Ivanu Zelini.

U staroj plemenskoj župi Moravče bio je god. 1270. župski grad (*castrum*) u Glavnici: „*jobagiones et castrenses de Galunicha*” i župan „*Abram comes de Moroucha*”.¹⁴ Devetog siječnja 1341. zagrebački arhidakon Demetrije odlučuje da patronat nad crkvom Presv. Trojstva u Glavnici, koji je za sebe prisvajao moravečki župan Benedikt Munduk, pripada svim plemićima s područja Glavnice.¹⁵ I ovo je potrebno uočiti kad se govori o Moravču.

13. Item ecclesia sancti Nicolai de Lubenik.

1501.: *Plebanus in Jablanowcz*. 1574.: *Plebanus ecclesiae s. Nicholai in Jablanowcz Stephanus Atynai*.

Dr. J. Buturac: „spominje se prvi put 1209. 1501. kaže se za ovu župu da se nalazi u selu Jablanowcz. To je današnja Bistranska Poljanica. O crkvi se kaže 1209. da ju je gradio župan Vratislav. Spominje se i 1342. (Cod. dipl. III. 92, XI, 5).”

L. Ivančan u raspravi „*Vratislav i pleme Aka*”¹⁶ ubicira crkvu sv. Nikole:

„4. Prima meta predii Poloniza ubi V(ratizlaus) comes edificavit ecclesiam sancti Nicolai, est versus occidentem, ubi est aqua nomine Crapina, inde tendit ad rivum D e d p o t o k a nomine, qui descendit de monte V r s i, ubique dividitur a terra fratrum suorum.”

Poloniza je istovjetna sa današnjim selom Poljanica u bistranskoj župi; sa sjeverne strane toga sela teče Dedina potok, koji izvire izpod brda Kraljev vrh gornji. Prema spomenici župe bistranske stajala je stara župna crkva uz sadanji dvor Atara Bistra, vlasništvo Cariona; taj dvor je blizu Dedine potoka. Na sadanjem mjestu stojeću crkvu sv. Nikole u Bistri sagradio je g. 1631. Ivan barun Moscon. Prema tomu je predij Poljanica obsizao prostor sadanjeg sela Poljanica do Dedine i Krapine potoka.

„Petus qui dicitur frater V(ratizlai) comitis habet predium Lubenic infra metas supradicti sancti Nicolai.”

Taj predij bio je tik crkve sv. Nikole, jer se u popisu župa zabrebačkog arhidakonata g. 1334. bistranska župa zove: „ecclesia sancti Nicolai in Lubenik” (Tkalčić M. E. Z. II. p. 89).

Za L. Ivančana dakle, kao uostalom i za nas, prema tekstovima isprave iz god. 1209.¹⁷ nema sumnje da se u crkvi sv. Nikole ima vidjeti župna crkva župe Bistra, odnosno danas Bistranska Poljanica, kako je utvrdio i dr. Buturac, također bez ikakve sumnje. Prema tome ta je crkva i župa na sjevernoj strani Medvednice, na posjedu Vratislava i njegove braće, odnosno god. 1334. njihovih potomaka.

14 Tkalčić, MEZ I, 154.

15. C. D. X, 593–594.

16. L. Ivančan, *Vratislav i pleme Aka. Genealogijska studija od XIII. do XV. vieka*. Vjestnik Zemaljskog arkiva. VI, (1904.), 145.–163.

17. C. D. III. 92, Tkalčić MEZ I, 18.

Čudan je, međutim, pokušaj ubikacije ove crkve dr. Lelje Dobronić, koja osporavajući ubikaciju dr. Buturca stavlja crkvu sv. Nikole na južnu stranu Medvednice, na brijeg iznad Vrapča, na Vrabečku goru.¹⁸

Posrijedi je zapravo ispravno tumačenje (interpretacija) teksta koji opisuje kaptolski posjed u Vrapču. Među toga posjeda ide uz stenjevački posjed „ad Ponikui, abhinc per montem in magno valde spacio ad Galagh, dehin ad arbores vixē, dehin ad montem circa ecclesiam sancti Nicolai filiorum Arlandi, ubi ex parte sinistra exit riuulus Rabuch, dehinc ad alium riuulum Rabuch descendit inferius versus meridiem”.

Dr. L. Dobronić tumači ovo mjesto ovako: „Mons circa ecclesiam sancti Nicolai filiorum Arlandi, ubi ex parte sinistra exit riuulus Rabuch, dehinc ad alium riuulum Rabuch ad partem dexteram odgovara prema samom ovom opisu Vrabečkoj gori (kota 478), koja se diže između dvaju potočića, od kojih se danas jedan zove Vrapčanec, a drugi Mikulić. Vjerojatno se i taj nekad zvao 'Rabuch'. Crkvu sv. Nikole J. Buturac smatra crkvom u Bistričkoj(!) Poljanici. Pretpostavka mi se ne čini sasvim vjerojatnom, budući da se u citiranoj ispravi iz 1328. god. izričito veli da se brijeg sa crkvom (istakao M. H.) nalazi između dva potočića s imenom Rabuch, dakle očito između dva potočića koji se spajaju u današnji potok Vrapčanec”.

„U većoj udaljenosti dolazi (međa, op. M.H.) do brda, na kojemu se nalazi crkva sv. Nikole, sinova Arlandovih (Vrabečka gora?)”

Na ovo primjećujemo: „Mons circa ecclesiam sancti Nicolai filiorum Arlandi” ne može nipošto značiti „brijeg sa crkvom”, odnosno „brdo, na kojemu se nalazi crkva sv. Nikole”.

1. Mons ne znači samo brdo, brijeg, nego znači gora, planina.

2. Mons circa ecclesiam ne znači brdo sa crkvom, nego: gora ili planina koja je u blizini ili u okolini, u području crkve.¹⁹

3. Ecclesia sancti Nicolai filiorum Arlandi ne označuje stenjevačke posjede filiorum Arlandi, nego posjede filiorum Arlandi (Vratislava i braće, odnosno njihovih potomaka) sa sjeverne strane Medvednice, koji zajedno sa Stenjevcom sačinjavaju susedgradsko–stubičko vlastelinstvo. Uostalom, Vrabečka gora ne ulazi u posjed filiorum Arlandi, nego je kaptolski posjed, te crkva sv. Nikole ne bi bila na posjedu filiorum Arlandi.

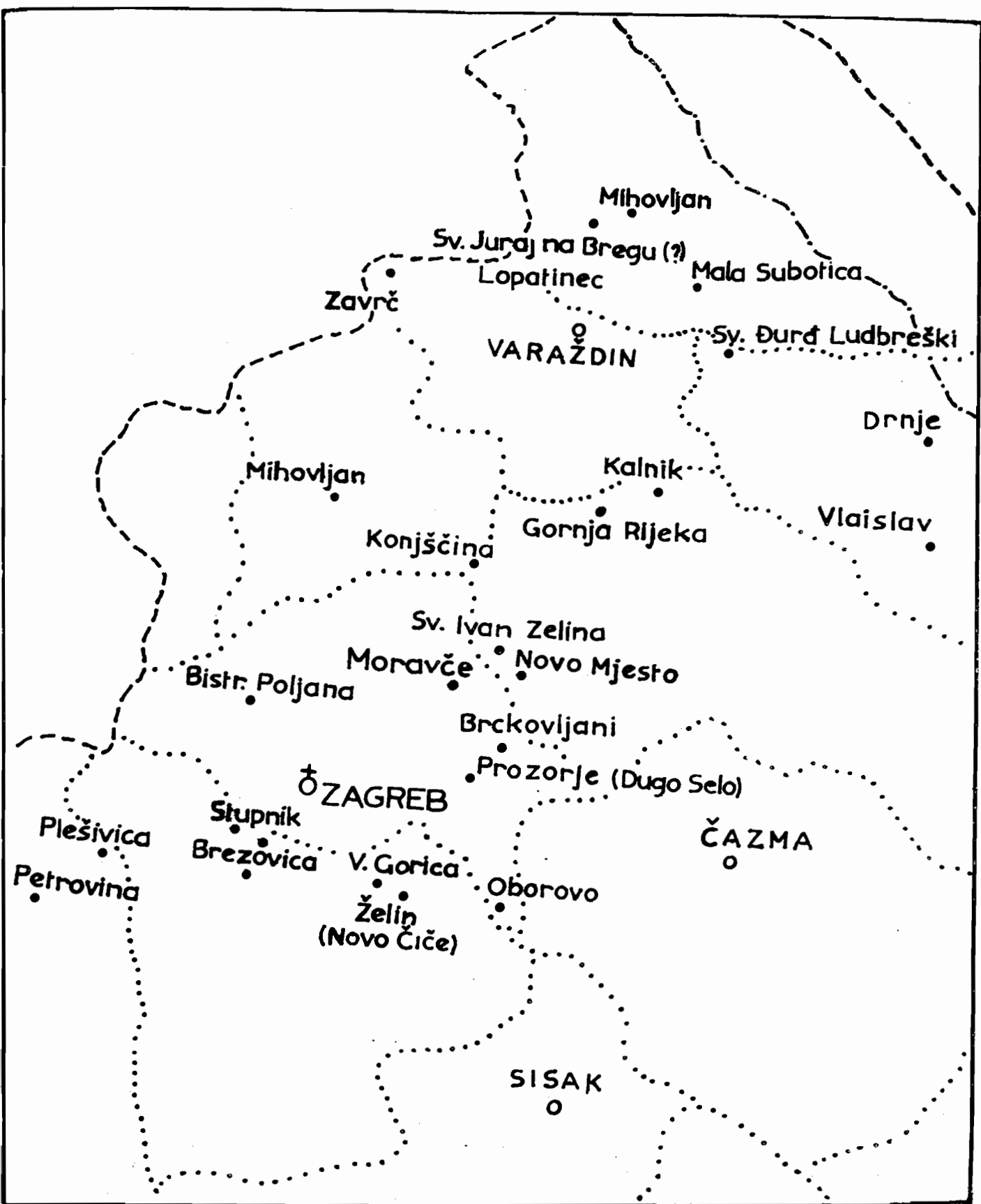
4. Ništa ne znači što se crkva sv. Nikole nalazi na sjevernoj strani planine, a dva potoka „Rabuch” izvire na južnoj strani, jedan promatraču s planine (koji obilazi posjed i ustanovljuje međe) s lijeve strane, a drugi s desne, ako promatrač gleda s hrpta planine iznad Vrabečke gore.

5. Nema razloga da župna crkva bude građena negdje u šumi, gdje nema nikakva naselja. God. 1209. izričito se veli da je gradi Vratislav na svom posjedu (ne na kaptolskom!), na dijelu posjeda koji se zove Lubenik, na sjevernoj strani gore, upravo kako je za istu crkvu označeno i god. 1334.: „de Lubenik”. Nikakvi novi povijesni izvori ili arheološka iskapanja ne mogu otkriti lokalitete kojih nema, koje nijedan izvor ne navodi, koji dakle nisu ničim dokumentirani. U šumi na brijegu iznad Vrapča, gdje bi navodno mogla biti crkva sv. Nikole, niti je bilo niti sada postoji bilo kakvo naselje kome bi ta župna crkva sv. Nikole imala služiti.

6. Navod popisa župa iz god. 1501. i 1574., da je naime ta župa sv. Nikole u Jablanovcu, može samo potvrditi istovjetnost župe s crkvom sv. Nikole iz god. 1334. U Jablanovcu doduše nije postojala nikakva crkva sv. Nikole, nego samo kapela sv. Ivana Krstitelja, kao i danas, ali je Jablanovec jedno od najvećih naselja župe u Bistranskoj Poljanici (ne Bistričkoj!), pa je popisivačima mogao biti poznatiji od Poljanice, odnosno taj je naziv lako uzet kao zamjena za Bistru.

18. Dr. L. Dobronić, *Topografija zemljišnih posjeda Zagrebačkog kaptola prema izvorima XIII. i XIV. stoljeća*. Rad JAZU br. 286, str. 171.–256; *Osvrt na kritiku mojih topografija srednjovjekovnih posjeda zagrebačkih biskupa i kaptola*, Historijski zbornik VIII (1955.), str. 245.–247.

19. Žepić–Gortan, *Latinsko–hrvatskosrpski rječnik*⁵. Školska knjiga, Zagreb 1967. – Rječnik Adami Friderici Kirschii, *Cornu abundantissimum copiae linguae latinae et germanicae selectum*, Ratisbomae 1746. ima na prvom mjestu za *circa* značenje *bey* (circa forum – bey dem Marckt herum), zatim *um*, *rings–um*, – *her*, a drugi rječnik dr. Karla Ernsta Georgesa, *Lateinisch–Deutsches Handwörterbuch*, 2 B–de, Leipzig 1848. ima ova značenja riječi *circa*: *ringsum*, *umher*, *in der Umgenung*, *in der Gegend*, *umgehend*, *in der Nahe seyn*, što odgovara Žepićevu: *u blizini*.

UBIKACIJA NEKIH ŽUPA ZAGREBAČKE BISKUPIJE U XIV. STOLJEĆU

..... Granice arhidakonata

----- Granice biskupija

..... Današnja granica s Mađarskom

19. Item ecclesie (ne: ecclesia) de campo Turouo et de Odra sancti Georgii.

Dr. J. Buturac: „Prva je crkva u Velikoj Gorici, a druga u Odri.” U prvi mah vrlo jednostavno rješenje. Ali, ako „*de campo Turouo*” znači nešto drugo nego Gorica, ako treba čitati: „*ecclesie sancti Georgii de campo Turouo et de Odra*”, a mislim da upravo tako treba shvatiti ovaj podatak, onda nastaju komplikacije s rješenjima navoda br. 21 i 30. Ovaj podatak nam govori o *dvjema crkvama sv. Jurja*, te ne može značiti Veliku Goricu, nego uz Odru označuje još jednu crkvu sv. Jurja, za koju se mislilo da se javlja tek u drugoj polovici 16. stoljeća. Crkva u Velikoj Gorici uvijek nosi naslov BD Marije; naslov sv. Jurja do 18. stoljeća nosila je još župna crkva u Stupniku. – U narodu se crkva u Odri zvala „*Veliki Juraj*”, a u Stupniku „*Mali Juraj*”!

O Odri nije potrebno govoriti, jer je lokalitet jasan. No za Stupnik moramo potražiti svjedočanstva.

1501.: *Plebanus in Thwropolya*. 1574. *Plebanus ecclesiae s. Georgii in Thuro-polya*.

22. IV. 1560. zagrebački kaptol, na molbu župnika Mihaela, poklanja toj „*ecclesiae s. Georgii martiris de Thuropollya*” desetinu koju je župnik imao davati kaptolu od vinograda u Bereču, jer je crkva bila siromašna.²⁰ Ova naklonost kaptola može se razumjeti s razloga što je znatan dio stupničke župe (Lučko i Blato) bio u kaptolskom posjedu. Da se ovaj podatak odnosi upravo na crkvu u Stupniku, a ne na koju drugu crkvu u Turopolju, svjedoči navod iz kanonske vizitacije god. 1695., gdje se u popisu posjeda župe Stupnik navodi: „*Vineam... aliam habet in promontorio Berech ad fossos 30 liberam ab omni censu*.”²¹ Kaptolska odluka o oslobođenju desetine iz god. 1560. vrijedi još i nakon 135 godina. Taj vinograd u Bereču posjeduje župa Stupnik i danas.²²

Ne treba posebno tumačiti da „*de campo Turouo*” i „*Thuropollya*” znače isto. Moglo bi se prigovoriti da Stupnik nije u Turopolju. Sigurno, nije u *plemenitoj općini* Turopolje. Ali za nekoga tko iz Zagreba, s Kaptola ili Gradeca, gleda preko Save, za njega je Turopolje, dakako u širem smislu, sve preko Save – uključivši ovamo i Stupnik i Brezovicu. To se još šire odražuje u nazivu „turopoljski arhiđakon” od 18. st., u koji spadaju župe od Samobora i Okića (okički dekanat) do Pokupskoga, s dvjema župama čak preko Kupe (pokupski dekanat), zajedno s turopoljskim župama (odranski dekanat). Kad je u 18. st. građena u Stupniku nova župna crkva, promijenjen je naslovnik te je posvećena sv. Ivanu Nepomuku.

U „Općem šematizmu” kod Stupnika na str. 111 treba ispraviti podatak o starosti župe: „Župa spomenuta 1334. pod naslovom sv. Jurja u Turopolju”.

20. Kaptolski arhiv, *Protocollum Capituli Zagrabensis* nro. 1, p. 192: „Nos Capitulum ...egestatem ecclesie sancti Georgii martiris in Thwropollya fundatae ... totales decimas nostras ... de vinea annotate ecclesie sancti Georgii martiris, in territorio et pertinenciis castri Okych vocati et in promontorio Berech vocato ... memorate ecclesie beati Georgii martiris consequenterque dicto Michaeli, plebano eiusdem ecclesie successoribusque eiusdem universis in perpetuam eleemosinam dedimus, donavimus, contulimus et perpetuavimus ...”

21. Nadbiskupski arhiv, *Kanonske vizitacije* br. 51/VII, str. 240.

22. Ovaj usmeni podatak dobio sam od vlč. g. Viktora Vinceka, župnika u Stupniku.

21. Item ecclesie (ne: ecclesia) sancti Marci et Beate Virginis in campo.

Dr. J. Buturac: „Crkva sv. Marka dolazi u popisu župe g. 1501. i kasnije pod imenom 's. Marci in Spinis' (Trnje). Odgovara danas Jakuševcu”.

1574.: *Plebanus s. Marci in Spinis Mathias Dalmata*.

O ubikaciji ove crkve sv. Marka nema spora. No treba raspravljati o drugoj crkvi – o crkvi BD Marije.

Dr. J. Buturac: „Crkva B. D. Marije odnosi se valjda na današnju crkvu u Brezovici, koja je od davnih vremena posvećena B. D. Mariji (Barle, Zgb. arcidjakonat 32)”. Kao da dr. Buturac sam nije posve siguran za ovakvu ubikaciju, kad veli: „odnosi se valjda...”

Iz razloga koje ćemo iznijeti malo dalje (br. 30), ne možemo prihvatiti da je ovo crkva u Brezovici, nego je ubiciramo u *Veliku Goricu*. Crkva „*de campo Turouo*” ne odnosi se na Veliku Goricu. U tom slučaju bi ova crkva ostala bez titula, što Ivan, arhiđakon gorički, u svom popisu župa ne čini. Redovito navodi naslove crkva, pa i onda kad im ne navodi lokaciju. Npr.: „*beate Virginis de campo filiorum vel heredum Arlandi*” (br. 26, Stenjevec), „*ecclesia sancte Katherine*” (br. 20, Dubranec) i dr.

S ovom ubikacijom slaže se J. Barle: „Župna crkva u Velikoj Gorici spominje se već u popisu župa Ivana, arcidjakona goričkoga, od god. 1334. s imenom: crkva blažene Djevice u polju (*beate virginis in campo*).”²³ Crkva u Velikoj Gorici uvijek je nosila naslov BD Marije. Ni 1501. ni 1574. ne navodi se tituli crkve: 1501: *Plebanus in Gorycza*, 1574.: *Plebanus in Gorycza Joannes glagolita*.

25. Item ecclesia sancti Johannis baptiste de Selin.

1501.: *Plebanus in Noua Chicha*. 1574.: *Plebanus in Nova Chiche*.

Dr. J. Buturac: „Ovo je župa u Sv. Ivanu Zelini, koja je tada spadala pod zagrebački, a ne pod kalnički arhidjakonat... Barle pogrešno tvrdi, da se ova župska crkva odnosi na crkvu u Novom Čičama (Barle, Zagrebački arcidjakonat 69).”

Ipak Barle ima pravo. *Selin* ne može biti Zelina, već *Želin*.

God. 1217. kralj Andrija II. potvrđuje posjede u Turopolju Egidiju te među ostalim potvrđuje međe posjeda *Želin*: „*Prima meta terre que vocatur Selin, incipit ab occidentali plaga a fonte, qui vocatur Zlatouzti iuxta ecclesiam Johannis Baptiste et descendit in fonte ipso usque ad divisionem ipsius, una pars fontis tendit contra meridionalem partem ... et tendit in alium rivum, qui vocatur Odra ...*”²⁴ Da ne navodimo druge dokumente, već nam ovaj daje pravo indikacije za ubiciranje ove crkve u Novo Čiče. *Želin* je u Turopolju, blizu crkve sv. Ivana Krstitelja, rijeka Odra je u Turopolju. Prema tome, nema razloga ubicirati ovu crkvu sv. Ivana Krstitelja u Zelinu, to više što je u Novom Čiču do danas župna crkva sv. Ivana Krstitelja. Napominjemo da se u starijim dokumentima crkva sv. Ivana Krstitelja u Sv. Ivanu Zelini redovito navodi s dodatkom „*im Morawcha, in Moroucha, in Marocha*”. No o tome će biti govora dalje, kod Sv. Ivana Zelina (kalnički arhidjakonat).

23. J. Barle, *Povijest turopoljskih župa*. Zagreb 1911., str. 191.

24. Tkalčić, MEZ I, 37–38.

30. Item ecclesia beate virginis in Crisech, filiorum Iwan in campo.

Dr. J. Buturac: „Možda se odnosi na župu u Savskom Nartu (misli Barle). No 1501. ovdje se ne spominje župa već istom 1574.” Dr. Buturac dakle ostavlja pitanje ubikacije ove crkve otvorenim, kad se poziva na Barleovo mišljenje.

Nart treba isključiti, jer se u njem 1574. spominje tek kapela: „*Capellae b. Virginis in Nart administrator Ioannes glagolita*”. Osim toga Nart se ne može smjestiti u Turopolje, jer se nalazi na drugoj strani Save.

Ne znamo što znači „*in Crisech*”. Takav ili sličan lokalitet nije nam ovdje poznat. No oznaka „*filiorum Iwan in campo*” upućuje nas da ovu crkvu ubiciramo u *Brezovici*.

Barle govori o Brezovici, na njega se oslanja i dr. Buturac, ali ne na ovom mjestu. Oni Brezovicu stavljaju pod br. 21,²⁵ za koji smo utvrdili da odgovara Velikoj Gorici, pa to nećemo ponavljati.

Brezovica je u 13. st. pripadala *Ivanu*, sinu Jaroslava Okičkoga, koji god. 1277. daruje cistercitima opatije sv. Jakoba na savskom Otoku kraj Zagreba crkvu sv. Helene kod Samobora, zatim „*in Brezoicha capellam nostram et terram ... in fine terre nostre de Brezoicha*”, a nakanio je, ako budu povoljna vremena, sagraditi im u Brezovici i samostan.²⁶ God. 1280. ponavlja svoj dar u Brezovici, a iste godine, malo kasnije, ponovno daruje zemlje oko sv. Helene cistercitima sv. Marije: „*videlicet beate Marie, que est sita in terra nostra Brezoicha nuncupata*”.²⁷

Kad se ustanovljuju međe križarskog posjeda Čičana 1328., govori se: „*vadit in aquam Odra, per quam vadit versus orientem tenens metas cum Johanne filio Iwan, in magno spacio exit vero ubi fluvius Sylena vocatus intrat Odram*”.²⁸ Kad se obilaze među posjeda Čehi god. 1331: „*venit ad metas filiourm Iwan*”.²⁹

1349. zagrebački kaptol daje knezu Ivanu, „*filio Iwan filii Jarozlai*”, kao predij Otok i Kosnicu uz određena davanja kao što su i drugi predijelci dužni davati određena davanja kaptolu.³⁰ Godine 1407. i 1408. spominju se Ivan i Nikola, „*filii Iwan de Brezowycza*”³¹, god. 1465. Doroteja, udovica Grgura, „*filii Iwanowych de Brezowycza*”³², a god. 1481. Nikola *Iwanowych de Brezowycza* protestira protiv Kaptola što je zaplijenio Otok i Kosnicu koje njegova obitelj drži kao predij od god. 1349.³³

Sve u svemu, Brezovica je nesumnjivo posjed „*filiorum Iwan*” te nam to daje pravo da crkvu B. D. Marije „*filiorum Iwan in campo*” ubiciramo u *Brezovicu*.

1501. god. nije spomenuta župa u Brezovici, ali je opet imamo u popisu god. 1574.: *Plebanus in Brezoucza Michael Zegedinus*.

25. Barle, *Zagr. arcidjakonat* 31–33.

26. MEZ I, 187.

27. Ondje 205, 206.

28. CD IX, 384.

29. Ondje 566.

30. CD XI, 520–521, Arhiv JAZU br. regesta 2937.

31. Arhiv JAZU, br. 1348, 1349, 1360.

32. Arhiv JAZU, 2572; CD XIV, 26.

33. Arhiv JAZU, br. 2937.

U vezi s rezultatima našeg raspravljanja, treba ippraviti bilješke na str. 429: 9. O Stupniku ispustiti. 10. O novim Čičama ispustiti. – Bit će zabunom rečeno da kapela u Vukovini služi kao župna crkva župe *Novo Čiče*, jer zapravo služi za *Staro Čiče*. Nakon br. 13. ispustiti bilješku o župi Moravče.

KOMARNIČKI ARHIĐAKONAT
(str. 432–433)

1. *Primo ecclesia beatissimi regis Ladislai...*

1501.: *Zredysche?* 1574. ovo je područje opustošeno od Turaka.

Dr. J. Buturac: „To je župa u sredovječnoj Komarnici, posjedu zagrebačkog biskupa, a u današnjem Novigradu u Podravini ... To je danas naselje uz Novigrad...”

O ovom lokalitetu raspravljali su F. Brdarić³⁴ i dr. R. Horvat³⁵, a napose opširno dr. L. Dobronić³⁶. Upravo njezine zaključke možemo sa sigurnošću prihvatiti: ova crkva označuje nekadašnju župnu crkvu u današnjem *Vlaislavu* blizu Novigrada.

16. *Item ecclesia sancti Stephani regis circa Drauam.*

Dr. J. Buturac: „To je župa u današnjem selu Torčecu... Odavle je župa kasnije prenesena u Trnj ili Drnje k crkvi sv. Đurđa ‘in Spinis’.” – U Drnju nije bilo *crkve sv. Jurja*. Kad je riječ o crkvi s. *Georgii in Spinis*, onda je to Sv. Đurđ Ludbreški, kako je zabilježeno u kanonskim vizitacijama 17. st. God. 1574. ne nalazimo u Drnju župe, a 1501. imamo samo naznaku: *Plebanus in Spinis*. Ovo se bez sumnje odnosi na Drnje, jer se župa s. *Georgii in Spinis* nalazi u popisu župa varaždinskog arhiđakonata („plebanus s. Georgii in Spinis”) zajedno s Ludbregom, Slanjem (*Sonowcz*) i Kelemenom kod Jalžabeta. Dakle, župa je prenesena u Drnje, ali ne k crkvi sv. Đurđa.

GORIČKI ARHIĐAKONAT
(str. 438–439)

b) *In secunda parte*

37. *Item ecclesia sancti Georgii de Prelepi.*

1501.: *Plebanus ecclesie sancti Georgii in Prelypye*. 1574.: *Plebanus ecclesiae sancti Georgii in Prigorie Vitus*.

Dr. J. Buturac: „Možda Sv. Đurađ kod Žumberka, koji se spominje 1321. (Cod. dipl. IX. 30)”.

Župna crkva župe *Plešivica* kod Jastrebarskog nosi naslov sv. Jurja, a u župi postoji filijala Prilipje, pa ne treba tražiti neku drugu župu, nego crkvu sv. Jurja ubicirati u današnju župu Plešivicu. Možda je prvotno župna crkva doista bila u Prilipju, ali odgovara teritoriju župe Plešivica.

34. F. Brdarić, *Komarnički arhiđakonati* (1334.–1934.), Katolički list 1934., br. 39–48.

35. Dr. Rudolf Horvat, *Kako je od Komarnice nastao Novigrad*. Zbornik „Časti i dobru zavijača” (R. Mader), Zagreb, 1937.

36. Dr. L. Dobronić, *Topografija zemljišnih posjeda zagrebačkih biskupa ...* Rad 283, 262–268.

39. Item sancti Petri de Biskupech.

Naziv Biškupec upućuje nas na biskupov posjed s crkvom sv. Petra.

Dr. J. Buturac: „Valjda Petrovina koja se spominje kao župa 1596. (V. D. A. III. 196).”

Dr. L. Dobronić raspravlja o Podgorju i sasvim dobro veli da „možemo dosta sigurno zaključiti da nekadašnje biskupovo selo Podgorje odgovara današnjoj Petrovini”.³⁷ Mislim da ne treba samo „dosta sigurno”, nego posve sigurno donijeti zaključak da se ovdje doista radi o Petrovini. To više što se župa spominje ne samo god. 1596., nego i mnogo ranije: 1501.: *Plebanus ecclesie sancti Petri in Petrowyna*, a tako i 1574.: *Plebanus ecclesiae s. Petri in Petrovina Petrus*. Dosta rano (god. 1235.) predao je biskup Stjepan Petrovinu zagrebačkom kaptolu, te ona kasnije dolazi kao kaptolski posjed.

KALNIČKI ARHIĐAKONAT

(str. 440–442)

1. Primo ecclesia s. Johannis baptiste de Marocha.

Dr. J. Buturac: „Nije Moravče, kako tvrdi Bosendorfer i Barle, jer je tamo crkva Presv. Trojstva. Ako je ovo župa u Sv. Ivanu Zelini, onda ta župa dolazi zabunom dva puta: u katedralnom i kalničkom arhiđakonatu. Trebalo bi ovaj slučaj posebno istražiti. (Barle, Zagrebački arciđakonati 48). Ista se crkva spominje 1327. (Cod. dipl. IX. 343).”

Točan je zaključak da to nije Moravče s crkvom Presv. Trojstva. Ali nema ni nikakve zabune, jer u katedralnom arhiđakonatu, kako smo naprijed raspravili, nije bilo župe u Sv. Ivanu Zelini, nego je ono Novo Čiče kod Želina, a župa Moravče dolazi pod nazivom Presv. Trojstva u Glavnici. Ovdje navedena crkva sv. Ivana Krstitelja u Moravču, u kalničkom arhiđakonatu, može biti samo u *Sv. Ivanu Zelini*. Podaci o Sv. Ivanu Zelini navedeni na str. 428 pod br. 25 stoje, no treba ih prenijeti ovamo. Evo k tome još nekih podataka:

15. XI. 1340. „*Iwan plebanus ecclesie beati Johannis Baptiste de Moroucha*” dolazi pred bana Mikca i traži potvrdu povlastica koje su podijeljene trgovištu Zelini „*in foro Zelina in Moroucha*” god. 1328.³⁸

1471.: *Benedictus plebanus s. Johannis Baptiste in Moravcza*.³⁹

U popisu župa 1501.: *Plebanus in Marocha*, a 1574.: *Plebanus ad s. Johannem in Morawcha*, dakako u oba slučaja u kalničkom arhiđakonatu. Godine 1501. nabrajaju se župe u kalničkom arhiđakonatu ovim redom: „*in Marocha*”, „*de Nouo Loco*” (Novo Mjesto); „*in Byzagh*”, „*Omnium Sanctorum*” (Bedenica), „*in Hraschyna*”, „*sancti Martini in Lonycza*”, (Breznički Hum) „*in Wyzoka*..”, „*sancti Viti in Magervar*” (Mađarevo) i dr.

37. Ondje, str. 282.

38. CD X. 587.

39. Arhiv JAZU, D VIII, 34.

Na području današnje župe Sv. Ivan Zelina bila je u 15. i 16. st. župa u *Novom Mjestu* preko Lonje. Tako se 1501. spominje: *plebanus de Nouo Loco*, a 1574.: *Ad Novo Mezto vacat*.

6. Item Ecclesia beate Virginis de minori Kemlek.

1501.: *Plebanus sub minori Kemlek*. 1574.: *Plebanus sub Kis Kemlek*

Crkva nije ubicirana. Dr. J. Buturac: „Spominje se i 1368. (c. d. XIV. 126), 1435. (V. Z. A. VI. 9).” Oznake „*sub minori K.*” i „*sub Kis K.*”, što oboje znači pod Malim Kalnikom, daju nam pravo da ovu župu ubiciramo u Gornju Rijeku, gdje crkva oduvijek nosi naslov BD Marije. Ne zaboravimo k tome da postoje ruševine ne samo Velikog Kalnika, nego i Malog Kalnika, koji je bliže Gornjoj Rijeci.

7. Item ecclesia beati Martini de maiori Kemlek.

Dr. J. Buturac: „Valjda negdje kod današnjeg Kalnika, ali ne današnja župna crkva sv. Brcka.”

Sama župna crkva sv. Martina bila je pod Velikim Kalnikom i njezine ruševine nalaze se danas izvan naselja, u šumi, nedaleko od planinarskog doma pod Kalnikom. Župa koja je ranije nosila naslov sv. Martina istovjetna je s današnjom župom sv. Brcka u Kalniku. Kapela sv. Brcka u selu Brezovici postala je župnom crkvom početkom 16. st., a selo Brezovica s vremenom je promijenilo ime u Kalnik. Zanimljivo je da se u popisu god. 1501. zove još župa sv. Martina (*sancti Martini sub maiori Kemlek*), a već 1509. župa je u Brezovici: „*Georgio presbitero Oroz dicto, tunc plebano de oppido Brezoycha*”⁴⁰ za koju se god. 1526. izričito veli da je župa sv. Brcka: „*Parochia s. Briccii in Brezovicza*”⁴¹ Godine 1574. navodi se samo: *Plebanus sub Nagy Kemlek Georgius*.

BEKŠINSKI ARHIDAKONAT (str. 450–451)

Item inter Dravam et Muram.

28. Item sancti Michaelis.

Ovo nije Gornji Mihaljevec, koji je tek 1789. dobio župu, nego je to sijelo kasnije čakovečke župe u *Mihovljanu*, danas filijale Čakovca. Ondje je bila župa do god. 1789., kad je prenesena u Čakovec i povjerena franjevcima.⁴²

1501.: *Plebanus sancti Michaelis sub Chaktornya*. 1574.: *Plebanus s. Michaelis archangeli prope Chaktornya*.

40. Vjesnik Zemaljskog arkiva VII, 23.

41. Nadbiskupski arhiv, *Acta fundationalia*, br. 13.

42. *Opći šematizam* (1975.) str. 89. — Anđela Horvat, *Spomenici arhitekture i likovne umjetnosti u Međimurju*. Zagreb, 1956., str. 52.–55.

29. Item sancte Marie de Sabria.

Nije Sv. Marija na Muri, koja dobiva župu istom 1790.⁴³ Ovdje je crkva BD Marije u *Maloj Subotici*.⁴⁴ Na to nas upućuje i podatak iz god. 1574.: *Plebanus ecclesiae b. Virginis in Zlobotica (Sobotica), a god. 1501. ima samo: Plebanus de Sabbaria.*

32. Item sancti Georgii

U Međimurju postoje dvije župe sv. Jurja: *Sv. Juraj na Bregu*, koji dolazi i pod imenom Lopatinec, a navodi se u kanonskim vizitacijama 17. st. i dalje pod nazivom *S. Georgii in Aquis*, te druga župa: *Sv. Juraj u Trnju* („*in Spinis*”), u donjem Međimurju.

1501. spominje se Sv. Juraj na Bregu pod imenom „*Lopathycz*” (Lopatinec), a Sv. Juraj u Trnju dolazi samo pod imenom „*Thwrnyncz*”.⁴⁵ Godine 1574. spominju se obje župe pod imenom sv. Jurja: *Plebanus ecclesiae s. Georgii in Lopaticza* i *Plebanus s. Georgii in Spinis*.

Čini se da je župa Sv. Juraj na Bregu ipak starija te bi gornji navod iz god. 1334. morao odgovarati ovom lokalitetu, tj. Lopatincu, odnosno Sv. Jurju na Bregu.⁴⁶

VARAŽDINSKI ARHIĐAKONAT

(str. 451–458)

9. Item ecclesia sancti Nicolai de Borlin.

Dr. J. Buturac: „Možda Strmec u župi Petrijanec, gdje je danas kapela sv. Nikole.”

Znamo da se grad *Borl* (Borlin, njemački Ankenstein) nalazi na desnoj obali Drave prema Ptuju i da je *na području župe sv. Nikole u Zavrču*, koja graniči sa župom Križovljan u zagrebačkoj nadbiskupiji, na samoj granici prema Sloveniji. Tvrdimo da se gore navedena crkva god. 1334. odnosi na župnu crkvu sv. Nikole *u Zavrču*, bez obzira na to što je ona danas i odavna u Sloveniji, u mariborskoj biskupiji.

Tu vidimo da je zagrebačka biskupija i ovdje, kao i kod Metlike i Črnomelja te u Prekmurju i u dijelu Mađarske preko Drave, prelazila svojim opsegom današnje granice. O tom nam govori i bilješka Ivana, arhiđakona goričkog, pri kraju popisa župa varaždinskog arhiđakonata: da ima još župa u ovom arhiđakonatu koje su okupirane te ih on nije zabilježio, što je velika šteta. Tada bismo naime znali dokle je u to vrijeme dopirao varaždinski arhiđakon, i po tome zagrebačka biskupija. Ovako nam to ostaje zagonetkom.

43. Stariji šematizmi imaju god. 1790., novi *Opći šematizam* ima god. 1698., dok kanonska vizitacija iz god. 1793. navodi god. 1789. — A. Horvat, o. c., str. 128.

44. *Opći šematizam* str. 88. — A. Horvat, o. c. 57.–58.

45. A. Horvat, o. c., str. 124.

46. A. Horvat ne može se odlučiti na koju se župu odnosi ovaj podatak. O. c., str. 114., 123.–124.

SUMMARY

Though the oldest register of parishes (from 1334) belonging to the Zagreb diocese has been more times published, none of them treated the whole region of the diocese, save that one made by Dr Josip Buturac. His work under the title „Register of parishes of the Zagreb diocese from 1334”, was published in the Anthology of The Zagreb diocese, Zagreb 1944, page 409–454. He located a number of parishes that had never been located before and solved a lot of problems, though certain places remained still unsolved. This work explains some cases of locating the parishes in more archdeaconships taking also into consideration registers of parishes from the sixteenth century, i.e. from 1501 and 1475. The parishes of the following archdeaconships have been thus more clearly located:

Zagorje: S. Michaelis sub Komor – Mihovljan; S. Nicolai de Selnicha–Konjšćina;

Cathedral: S. Margarethe de suburbio – today Orthodox church in Zagreb; Omnium Sanctorum circa magnam viam – *Sesvete*, i.e. the other church Omnium sanctorum in Obroua – *Oborovo*; Beatissimi Martini in possessione cruciferorum, 1501; Sanctorum Bricii et Martini in Bosyako – *Prozorje* and *Brckovljani* on the crusader's estate Božjakovina; S. Trinitatis in Glaunicha – *Moravče*; S. Nicolai de Lubenik – *Bistranska Poljanica*; ecclesie de campo Turouo et de Odra S. Georgii – two churches of St. Juraj (George): *Stupnik* and *Odra*; beate Virginis in campo – Velika Gorica; S. Johannis baptiste de Selin – Novo Čiče near Želina; beate Virginis in Crisech, filiorum Ivan in campo – *Brezovica*;

Komarnica: beatissimi regis Ledislai – Vlaislav; S. Stephani regis circa Drauam – Torčec–Drnje, but not the church of St. George in Spinis (what is St. Georg (Sv. Djurdj) of Ludbreg!) in Drnje; Gorica: S. Georgii de Prelepi – Plešivica (Prilipje); S. Petri de Biskupeč – Petrovina (in old times Biškupec because there was a bishop's estate);

Kalnik: S. Johannis baptiste de Marocha – St. John Zelina; beate Virginis de minori Kemluk – Gornja Rijeka; beati Martini de maiori Kemluk – Kalnik (old parish church, today the territory of the parish of St. Brcko – S. Briccū);

Bekšín: S. Michaelis (1501: S. M. sub Chaktornya. 1574: S.M. prope Chaktornia) – Mihovljan, the old seat of the parish, today it is a filial of the Čakovec parish, where the parish has been transferred;

Varaždin: S. Nicolai de Borlin – Zavrč. In the fourteenth century this parish belonged to the Varaždin archdeaconship, therefore, in that territory the Zagreb diocese went over the country of Slovenia, though it is not known how far.